

VERMI kompostovanie

Jedná sa o kompostovanie za pomoci dážďoviek kalifornských (hnojných). Je vhodné do malých domácností a je určené na kompostovanie zvyškov z kuchyne.

K vermikompostovaniu potrebujeme nádobu s pokrývkou, v ktorej sú niekoľké plytké poschodia a drenážne otvory. Na každé poschodie sa uloží podstielka, ktorá slúži na udržanie vlhkosti (seno, slama, suché lístie, hobliny, ale aj starý kartón alebo papier, prípadne ich zmes).

VHODNÝ odpad

Vhodná potrava pre dážďovky sú rastlinné odpady z kuchyne nakrájané na malé kúsky (max. 5 cm)

*Šupky • Zvyšky ovocia a zeleniny
Vylúhovaný čaj • Káвовá usadenina...*

NEVHODNÝ odpad

*Mliečne výrobky • Oleje alebo tuky
Kosti • Mäso •*

Dážďovky sa krmia 1–2 krát do týždňa.

Kompostovanie v BIOREAKTORE

Populárnym spôsobom kompostovania je kompostovanie v elektrickom bioreaktore, kde sú vytvorené také podmienky, ktoré celý proces urýchľujú.

Rozkladný proces trvá iba 24 hodín

Pri prvotnom spustení do prevádzky sa na začatie rozkladných procesov do reaktora dodajú rozkladné mikroorganizmy.

Materiál je spracovaný pre potreby obce Marianka. Je duševným vlastníctvom obce Marianka, je zakázané materiál alebo jeho časti kopírovať alebo inak využívať pre komerčné potreby.

KOMPOSTOVANIE V DOMÁCNOSTI

Domáce kompostovanie je najjednoduchší a najlacnejší spôsob, ako sa zbaviť zeleného odpadu, ktorý vzniká pri starostlivosti o záhrady, dvory a ďalšie zelené plochy. Kompostovaním vzniká cenný organický materiál – hnojivo, ktoré vráti do pôdy chýbajúce živiny a pôda môže aj naďalej poskytovať bohatú úrodu.

Kompostovať doma môže úplne každý. Kompostovanie je jednoduché, nevyžaduje veľa námahy ani finančných prostriedkov, naopak, šetrí naše peňaženky, pretože nemusíme nakupovať hotový kompost alebo substrát pre rastliny, ani organické hnojivo pre záhrady, keďže si ho vyrobíme doma. Navyše, ak sa rozhodneme pre vermikompostovanie, môžu sa aj naše deti zabaviť pri starostlivosti o dážďovky.

• Čo je kompostovanie ?

Kompostovanie sa radí medzi **aeróbne procesy**, teda procesy, pri ktorých sa za prístupu kyslíka (vzduchu) **rozloží zelená hmota a vytvorí sa kompost**. Keďže je potrebné zabezpečiť dostatočný prístup vzduchu, kompostovaním nie je zakopanie zeleného odpadu do jamy, pretože pri takomto spôsobe spracovania zeleného odpadu dochádza k anaeróbnym procesom (bez prístupu vzduchu), pri ktorých vznikajú látky ako čpavok alebo metán, ktoré sa môžu dostať do spodných vôd a studní a znížiť kvalitu vody.

• Čo môžeme kompostovať ?

Kompostovať **môžeme akýkoľvek zelený odpad zo záhrady** – pokosená tráva, lístie, konáre, burina, odkvitnuté kvety, zvyšky po zbere úrody... **Konáre je potrebné zmenšiť** podrvením v domácom drviči konárov alebo posekaním na menšie kúsky. Čím väčšie kúsky sa v materiáli nachádzajú, tým dlhšie trvá celý kompostovací proces. **Nie je vhodné kompostovať orechové lístie.**

Kompostovať sa dajú **aj zvyšky z kuchyne** – šupky, zvyšky z prípravy jedál, ale aj zvyšky jedál, hlavne zeleninových. Do kompostovaného materiálu **nie je vhodné pridávať živočíšny odpad** – zvyšky mäsa, kostí, rýb, údenín, ktoré ničia kvalitu kompostu a priťahujú hľodavce alebo líšky a nepríjemný hmyz.

Kompostovať sa dajú **aj zvyšky z kuchyne** – šupky, zvyšky z prípravy jedál, ale aj zvyšky jedál, hlavne zeleninových. Do kompostovaného materiálu **nie je vhodné pridávať živočíšny odpad** –

zvyšky mäsa, kostí, rýb, údenín, ktoré ničia kvalitu kompostu a priťahujú hľodavce alebo líšky a nepríjemný hmyz.

• Kde kompostovať ?

Ideálne je nájsť miesto na svojom pozemku, ktoré **nie je na priamom slnku** a ktoré neprekáža susedom. **Správne založené kompostovanie nesmrdí**, ale nie vždy sa susedom môže páčiť náš kompostovací zásobník. Ak máte malý pozemok a priateľských susedov, môžeme sa dohodnúť na spoločnom kompostéri.

Kompostujeme **v kompostovacom zásobníku**, čo je nádoba, ktorá je vzdušná a umožňuje manipuláciu s materiálom. Kompostovacie zásobníky je možné zakúpiť v rôznych variáciách a cenách, ale môžeme si ich aj vyrobiť napríklad z rozbitých drevených paliet alebo prebytočných dosák. odporúčame na spodok umiestniť sieťku proti krtkom a pletivo proti hľodavcom.

Je možné kompostovať **aj v tzv. hrobliach**, teda v kopách lichobežníkového tvaru, k tomu je ale potrebný dostatočne veľký priestor, čo zrejme v našich malých záhradkách nie je najvhodnejším spôsobom.

• Ako kompostovať ?

Pred tým, ako začneme kompostovať, je potrebné materiál upraviť. Pre kompostovanie je **dôležitý pomer uhlíka a dusíka**, ktorý by mal byť približne **30:1**. Ten zabezpečíme striedaním zelenej a hnedej hmoty, teda napríklad (šťavnatej) pokosenej trávy a podrvených (suchých) konárov. Pre proces kompostovania je dôležitá dostatočná vlhkosť materiálu,

preto **v suchých obdobiach je potrebné kompostovanú hmotu zvlhčovať**. Nie je dobré, ak je hmota premočená, preto **v prípade dlhodobých dažďov kompostovací zásobník zakryjeme polopriepustnou fóliou**.

Počas procesu kompostovania je **potrebné materiálu zabezpečiť dostatočný prístup kyslíka** premiešavaním alebo prekopávaním materiálu. Na prekopávanie môžeme použiť bežné nástroje (lopatu), alebo špeciálny prekopávač, ktorý sa dá kúpiť v obchodoch so záhradkárskymi potrebami.

• Koľko trvá kompostovanie ?

Kompostovanie trvá **niekoľko mesiacov v závislosti od použitého materiálu**, jeho štruktúry, vlhkosti, teploty a prevzdušňovania. Kompost je **vyzretý, ak má tmavohnedú farbu, zrnitú štruktúru a vonia po kvalitnej pôde**. Ak si nie sme istí, či je kompost už zrelý, môžeme vykonať skúšku klíčivosti. Do plytkej nádoby vložíme vrstvu kompostu, do ktorej zasejeme semenka žeruchy. Ak väčšina semien vyklíči počas jedného týždňa a lístky majú peknú zelenú farbu, kompost je hotový.

Po ukončení procesu kompostovania je vhodné kompost preosiať, napríklad cez rám s pletivom s veľkosťou ôk asi 5 cm.

